Sınırlı Denetimde Şüphecilik

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 13. Daire	17.02.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2021/1944	2025/782	SPKn 103, SPKn 21, İYUK 45, İYUK 49

ÖZET

Halka açık şirketin ortaklardan alacağının açılış kayıtlarında ekonomik gerekçesiz kasa ve iş avanslarına aktarıldığını ara dönem sınırlı denetimde tespit etmeyen bağımsız denetçiye verilen 269.500 TL SPK cezasına karşı açılan davanın reddi onandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/bagimsiz-denetcide-mesleki-supheci-spk-cezasi-danistay-2025-782/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı 2021/1944 E. , 2025/782 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2021/1944

Karar No:2025/782

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... Anonim Şirketi

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Kurulu

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:... K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı şirket tarafından,...İnşaat ve Sanayi A.Ş.'nin (... İnşaat) 30/06/2013 tarihli ara dönem finansal tablolarına yönelik gerçekleştirilen bağımsız denetim çalışmalarının Seri:X, No:22 sayılı Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ'in 34. kısmının 2., 3. ve 5. maddeleri ile 2. kısmının 11. ve 14. maddelerine aykırı olarak gerçekleştirildiğinden bahisle 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 103. maddesi uyarınca 269.500,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin ... tarih ve... sayılı Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:...sayılı kararda; davacı şirketin sınırlı denetimini gerçekleştirdiği ... İnşaat'ın 31/12/2012 tarihli finansal tablolarına ilişkin kapanış mizanlarında "Ortaklardan Alacaklar" hesabında yer alan 6.819.880,00-TL'lik tutarın 30/06/2013 tarihli ara dönem finansal tablolarına ilişkin açılış mizanında ekonomik bir gerekçeye dayanmaksızın "Kasa" ve "İş Avansları" hesaplarında sınıflandırılmış olmasının, ... İnşaat'ın 30/06/2013 tarihli finansal tablolarının dayanağı olan muhasebe kayıtlarının güvenilirliğini olumsuz yönde etkilediği, davacı şirket tarafından ... İnşaat'ın 31/12/2012 tarihli kapanış ve 30/06/2013 tarihli açılış bakiyelerinin karşılaştırılması amacıyla yalnızca özkaynakları etkileyen farklara ilişkin sınırlı denetim prosedürleri uygulandığı, bahse konu uygulamanın, somut olayda olduğu gibi tahsil edilmediği halde tahsil edilmiş gibi gösterim sağlayan ancak muhasebe açısından yalnızca varlıklar arasında sınıflandırmaya neden olan işlemleri belirleme olanağının bulunmadığı, "Ortaklardan Alacaklar" hesabından "Kasa" hesabına olan ekonomik bir gerekçeye dayanmayan işlemlerin, 6362 sayılı Kanun'un 21. maddesi kapsamında örtülü kazanç aktarımı yasağı kapsamında değerlendirilebilecek tipe uygun olduğu, 6362 sayılı Kanun'un 21. maddesinde yasaklanan örtülü kazanç aktarımının ortaya çıkmasına neden olan unsurlardan birinin asil-vekil problemi olduğu, asil-vekil probleminin aşılması açısından bağımsız denetçiler tarafından hazırlanan bağımsız denetim raporlarının diğer yatırımcıların korunması adına son derece önemli olduğu, bağımsız denetimin en önemli amacının kötü niyetli yöneticilerin hileli ve muvazaalı işlemlerinin önüne geçmek olduğu, sınırlı bağımsız denetimin kapsamı hem mevzuat hem de uygulama açısından yıllık finansal raporların bağımsız denetimine göre sınırlı olsa da ara dönem finansal raporların sınırlı bağımsız denetiminin asil-vekil problemine çözüm olma fonksiyonunun bulunmadığının ileri sürülemeyeceği, aksi yorumun finansal zorluk içinde bulunan bağımsız denetime tabi şirketlerden kötü niyetli yönetime sahip olanlarının örtülü kazanç kapsamına girebilecek işlemlerinin, somut olayda olduğu gibi önceki yılın kapanışının hemen sonrasında gerçekleştirmelerini ve böylelikle cari yılın finansal raporlarının en son açıklanma tarihine kadar bağımsız denetçi tarafından değerlendirilmemesine, nihayetinde kötü niyetli yönetimlerin suç teşkil eden kanuna aykırı bu tip işlemlerinin tespit edilmesinin en az 14 ay süreyle ertelenmiş olmasına neden olabileceği, diğer yandan, Finansal Tabloların Sunuluşu başlıklı 1 numaralı Türkiye Muhasebe Standardının 11. maddesinde önemlilik kriterinden bahsedildiği, anılan maddede, önemlilik kriteri belirlenirken incelenen hususların niteliğinin de niceliği kadar belirleyici olabileceği ve önemlilik kriteri belirlenirken ''incelenen hususların yatırımcıların kararlarını ne derece etkilediği'' kriterinin baz alınması gerektiği hususlarının ifade edildiği, bu bağlamda ... İnşaat'ın 31/12/2012 tarihli finansal tablolarında "Ortaklardan Alacaklar" kalemi altında yer alan

6.819.880,00-TL'nin 01/01/2013 tarihli açılış kayıtlarında "Kasa" ve "İş Avansları" kalemlerinde sınıflandırılması niceliksel olarak önemlilik kriterinin altında kalabilecek olsa da, işlemin karşı tarafının ... İnşaat'ın ilişkili tarafı olması, bunun da ötesinde ... İnşaat'ın yönetim kurulu başkanı ...'nın varisleri olması ve bahse konu işlemin 6362 sayılı Kanun kapsamında suça konu teşkil edebilecek nitelikte olması nedeniyle, anılan sınıflandırma işleminin TMS 1'in 11. maddesi kapsamında yatırımcıların kararını etkileyebilecek nitelikte olduğu, bu nedenle önemli işlem olarak değerlendirilmesi gerektiği, ayrıca, Kurul'un Seri:X No:22 sayılı Tebliği'nin "Ara Dönem Finansal Tablolarının İncelenmesi" başlıklı 34. kısmının "Kapsam" başlıklı 2. maddesinin ikinci fıkrasında, incelemenin finansal tablolarla ilgili önemli yanlışlıkların bulunmadığı şeklinde bir sonuca bağlanarak raporlanması olduğunun belirtildiği, somut olayda önemlilik kriteri kapsamında değerlendirilmesi gereken suça konu olabilecek ilişkili taraf işlemlerinin ara dönem sınırlı bağımsız denetimin konusu olması gerektiği, "Ortaklardan Alacaklar" kalemi altında yer alan 6.819.880,00-TL'nin 01/01/2013 tarihli açılış kayıtlarında "Kasa" ve "İş Avansları" kalemlerinde sınıflandırma işleminin bakiyelerine ilişkin olarak davacı şirket tarafından "gerçekte var olduğuna ilişkin denetim kanıtı olmadığı için" giderleştirilmesinin önerildiği ve ... İnşaat'ın da 6362 sayılı Kanun kapsamındaki finansal raporlarında bu tutarların giderleştirildiği, bu durumda, davacı şirket tarafından üstlenilen bağımsız denetimde, Seri:X, No:22 sayılı Tebliğin 34. kısmının 2., 3. ve 5. maddeleri çerçevesinde yeterli inceleme tekniklerinin uygulanmadığı, yine Tebliğ'in anılan kısmının 3. maddesi ile 2. kısmının 11. ve 14. maddelerinde öngörülen mesleki özen ve şüphecilik ilkesine uygun olarak hareket edilmediği anlaşıldığından, bu mevzuata aykırı uygulamaların ... İnşaat'ın malvarlığının azaltılması ile ilişkili olması nedeniyle yatırımcılar nezdinde doğrudan ekonomik sonuçlar doğurduğu gözetildiğinde 2013 yılı için belirlenen azami tutar olan 269.500,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle, dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Davacı tarafından, bilirkişi incelemesi yaptırılmadan verilen kararın eksik incelemeye dayalı olduğu, ... İnşaat'a ilişkin gerçekleştirilen faaliyetin bağımsız denetim değil sınırlı incelemeye ilişkin olduğu, sınırlı incelemenin kapsamının ise bağımsız denetime nazaran daha dar olduğu, davalı idarece belirlenen tutarın finansal tablolar açısından önemli bir etkisinin olacağının değerlendirilmediği, bir varlığın mali tablolarda gösterildiği kalemin değişmesinin yasal kayıtlara etkisinin olmadığı gibi varlığın şirketten dışarı çıkarılması sonucunu doğurmadığı, davalı idarenin belirttiği üzere şirketin zarara uğratılmasından bahsedilemeyeceği olsa olsa mali tabloların sunulduğu kişilerin doğru bilgilendirilmemiş olabileceğinden söz edilebileceği, bu durumun da mali tabloların düzeltilmesi veya başka şekillerde giderilebileceği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Davalı idare tarafından, dava konusu işlem ile temyiz edilen Bölge İdare Mahkemesi kararının hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ: Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacının duruşma istemi yerinde görülmeyerek gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bölge idare mahkemesi kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki ... Bölge İdare Mahkemesi... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan kararın ONANMASINA,

3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,

5. 2577 sayılı Kanun'un 50. maddesi uyarınca, bu kararın taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın .... İdare Mahkemesine gönderilmesine, 17/02/2025 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.